

DOVANŲ POLITIKA SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE

2024 METŲ GRUODIS

***Parengė: vyriausioji slaugos administratorė, atsakinga už
korupcijos prevenciją ir kontrolę įstaigoje Jurgita Blažienė***

KAS YRA DOVANŲ POLITIKA SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE?

- Dovanų politika – tai gairės ir taisyklės, reguliuojančios dovanų gavimą ir suteikimą sveikatos priežiūros įstaigose.
- Tikslas – užtikrinti skaidrumą, vengti interesų konflikto ir išvengti galimo korupcijos.

Dovanų politika

TEISINIAI PAGRINDAI

- **Lietuvos teisės aktai ir tarptautiniai standartai:**
- **Korupcijos prevencijos įstatymas:** reglamentuoja dovanų teikimo ir gavimo sąlygas, siekiant išvengti piktnaudžiavimo.
- **Sveikatos priežiūros įstaigų vidaus tvarkos taisyklės:** kiekviena įstaiga gali turėti savo dovanų politiką, tačiau ji turi atitikti bendras teisinės normas.
- **Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) ir Europos Tarybos gairės:** etinės nuostatos dėl dovanų sveikatos priežiūros sektoriuje.

KODĖL SVARBI DOVANŲ POLITIKA?

- **Pagrindinės priežastys:**
- **Korupcijos prevencija:** dovanos gali būti naudojamos kaip neteisėtas poveikio priemonė.
- **Interesų konflikto prevencija:** dovanų gavimas gali sukelti interesų konfliktus, kai įstaigos darbuotojai veikia ne pagal objektyvius kriterijus, o dėl asmeninės naudos.
- **Skaidrumo užtikrinimas:** aiškios taisyklės užtikrina, kad visi suinteresuoti asmenys žinotų, kokios dovanos yra priimtinos ir kokios ne.

STT POZICIJA DĒL DOVANŪ

- **Specialiųjų tyrimų tarnybos rekomendacijos:**
- Dovanos – tai galimas korupcijos šaltinis, todėl būtina užtikrinti, kad dovanų gavimas ir suteikimas būtų skaidrus ir gerai dokumentuojamas.
- STT rekomenduoja įstaigoms nustatyti aiškias ribas dėl dovanų vertės, pobūdžio ir gavimo laikotarpio.
- Dovanos, kurių vertė yra didelė arba susijusios su potencialiu interesų konfliktu, turėtų būti atsisakytos arba atiduotos įstaigai.

SKAIDRUMO AKADEMIJOS IR VTEK GAIRĖS

- **Skaidrumo akademijos rekomendacijos sveikatos priežiūros įstaigoms:**
- **Aiškūs kriterijai:** nustatyti, kokios dovanos gali būti priimamos (pvz., simbolinės vertės, nepriklausančios nuo sprendimų, susijusių su pacientų gydymu).
- **Dokumentavimas:** kiekvienas dovanų gavimas turi būti dokumentuojamas ir pateikiamas ataskaitose.
- **Tiesioginė atsakomybė:** darbuotojai turi atsakyti už netinkamą dovanų priėmimą, ypač jei dovanos gali sukelti interesų konfliktą.
- **Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos gairės:**

https://vtek.lt/wp-content/uploads/2021/01/VTEK_Rekomendacines_gaires_del_dovanu_ir_paslaugu_priemimo_apribojimu_20200312_fin.pdf

DOVANŲ GAVIMO IR TEIKIMO TAISYKLĖS

- **Kas gali ir ko negalima daryti?**
- **Leidžiama:** priimti simbolines dovanas, jei jos nėra susijusios su tiesioginiais darbo rezultatais.
- **Nepriimtina:** didelės vertės dovanos, kurios gali sukelti interesų konfliktą (pvz., kelionės, brangūs renginiai).
- **Privaloma:** jei dovana yra priimama, ją reikia deklaruoti atitinkamai įstaigos institucijai.

APIBENDRINIMAS

- Dovanų politika sveikatos priežiūros įstaigose yra būtina priemonė, siekiant užtikrinti skaidrumą ir kovoti su korupcija.
- STT ir Skaidrumo akademijos gairės suteikia aiškius nurodymus, kaip valdyti dovanų gavimo ir teikimo procesus.
- Įstaigų darbuotojai turi būti gerai informuoti apie politikos taisykles ir laikytis jų, kad išvengtų bet kokio tipo korupcijos.

Įstaigoje galiojantys teisės aktai:

https://www.kelmespspc.lt/wpcontent/uploads/2023/01/Dovanu-registro-aprasas_GALUTINIS_.pdf

https://www.kelmespspc.lt/wpcontent/uploads/2023/01/Neteiseto-atlygio-registro-aprasas_GALUTINIS_.pdf

PRISTATYMUI NAUDOTA:

Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Skaidrumo akademijos metodinė medžiaga, ataskaitos ir kita informacija.

AČIŪ UŽ DĒMES!

